

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра державного управління
документознавства та інформаційної діяльності

ISSN 2617-4650

<https://doi.org/10.31713/st3-420190>

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

збірник наукових праць
Випуск 3-4, 2019 р.

Рівне – 2019

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Антонова С. Є. Аналіз реалізації публічної житлової політики в місті Рівне	7
Сазонець І. Л., Вівсяник О. М. Наукова спадщина Анрі де Сен-Сімона на етапі становлення інституалізму як методологічного інструменту науки про державне управління	14
Зима І. Я. Теоретичні основи формування механізму державного управління охороною здоров'я та співпраці з міжнародними організаціями	25
Корбутяк В. І., Фесюк А. М. Підвищення якості надання інформаційно-адміністративних послуг в Малолюбашанській ОТГ	31
Мартинюк Г. Ф. Зарубіжний досвід організації підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців: проблеми імплементації в Україні	45
Обуховська Л. І. Розвиток процесу децентралізації в Україні та досвід реформи децентралізації в Польщі	53
Романенко О. Є., Сивий Р. П. Імплементація політики Європейського Союзу у сферу трансформації державної служби в Україні на основі електронного урядування	64
Тихончук Л. Х. Структурна модернізація суспільно-економічних відносин та небезпека ізоляціонізму в міжнародній економічній діяльності України	74
Фесянов П. О. Державне регулювання радіаційною безпекою в Україні: заходи щодо його вдосконалення	79
Цецик Я. П. Протидія силових структур Другої Речі Посполитої українським національним партіям на Волині напередодні другої світової війни	86

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Андрійцьо-Рузаєва А. Ю., Задорожна Іванна Сутність стратегічної парадигми самоменеджменту	93
Антонюк О. Р. Роль професійних організацій у розвитку ринку послуг (на прикладі діяльності аудиторської палати України)	100

Зміст випуску

Валіулліна З. В. Зростання значення ІТ-корпорацій України в експорті послуг	109
Гессен А. Є., Приз О. В. Проблеми конкурентоспроможності експортного потенціалу України	116
Гладченко А. Ю. Потенціал впровадження європейського досвіду досягнення макроекономічної рівноваги в Україні	125
Джинджоян В. В. Реалізація принципів корпоративної соціальної відповідальності туристичних підприємств в контексті «Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року»	131
Сазонець О. М., Никончук В. М. Методи оцінки інтелектуального капіталу на різних рівнях економічної системи	142
Саленко А. С. Визначення напрямів розвитку високотехнологічного корпоративного підприємництва в Україні	148
Сардак С. Э., Радзиевская С. А. Идентификация локальных цивилизаций и их влияние на социально-экономическое развитие	155
Саричев В. І. Індикатори ефективності охорони здоров'я в умовах розвитку соціо-еколого-економічних систем	167

УДК 351.777.5:504.06

<https://doi.org/10.31713/st3-420199>

JEL K 32, Q 53, R 11

Фесянов П. О.,

к.держ.упр.,

доцент кафедри державного управління, документознавства

та інформаційної діяльності

Національний університет водного господарства та

природокористування, м. Рівне

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РАДІАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ В УКРАЇНІ:
ЗАХОДИ ЩОДО ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ****Fesianov P. O.,**

PhD in Public Administration,

Associate Professor of Department of Public Administration,

Documentation and Information Activities

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

STATE REGULATION OF RADIATION SAFETY IN UKRAINE: MEASURES TO IMPROVE IT

У статті проведено аналіз законодавчої баз щодо впровадження та реалізація основних принципів функціонування системи безпеки радіоекологічного комплексу в Україні. Визначено конституційні основи екологічної безпеки. Розглянуто особливості державного регулювання радіаційної безпеки. Обґрунтовано та надано пропозиції щодо вдосконалення чорнобильського законодавства

The article analyzes the legislative bases on the implementation and implementation of the basic principles of the radioecological complex safety system functioning in Ukraine. The constitutional foundations of environmental safety have been identified. The peculiarities of state regulation of radiation safety are considered. Suggestions for improvement of Chernobyl legislation are substantiated and provided

Ключові слова: державне регулювання, радіаційної безпека, охорона навколишнього середовища, екологічна безпека, екологічна політика

Keywords: experience of leading countries, government regulation, radiation safety, environmental protection

Постановка проблеми. Забезпечення Українського народу на конституційному екологічної безпеки і підтримання рівні закріплено як обов'язок держави [1]. екологічної рівноваги на території України, МНС України розробляється концепція подолання наслідків Чорнобильської загальнодержавної програми подолання катастрофи, збереження генофонду наслідків Чорнобильської катастрофи на

2012–2016 роки.

Одним із шляхів вирішення багатьох чорнобильських проблем є наявність необхідної системи законодавства та його ефективне використання у цій сфері правового регулювання. Слід відмітити, що чорнобильське законодавство є досить динамічним та нестабільним, лише до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали в наслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 року було внесено понад 40 змін та доповнень. Не дивлячись на величезний масив нормативно-правових актів (прийнято понад 800 документів) вони поки що за усі ці роки не забезпечили повне розв'язання жодної з проблем, які виникли внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС. Чинне законодавство потребує відповідної систематизації.

Практика свідчить, що більшість заходів, які здійснює держава в цій сфері, ще далекі від повної їх реалізації. Слід констатувати, що законодавчі акти які регулюють відносини радіаційної безпеки не виконуються на належному рівні, зокрема, й через недофінансування. Простежується й неналежна координація діяльності державних органів, установ, організацій та об'єднань громадян, які покликані вирішити різні проблеми в цій сфері. Цілком зрозуміло, що їх розв'язання можливе лише об'єднавши зусилля влади, науки, всього суспільства та залучаючи міжнародне співтовариство.

Трагічні події в Японії (березень 2011 р.) знову активізували проблеми посилення контролю за використанням атомної енергетики у всьому світі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На актуальність проблеми державного регулювання радіаційної безпеки вказують численні теоретичні дослідження та узагальнення як українських, так і зарубіжних вчених. Означені проблеми ґрунтовно розглядали

Д.В. Зеркалов, І.М. Ляшенко, Б.М. Данилишин, А.В. Степаненко, В.О. Владимиров, Г.О. Білявський, Р.С. Фурдуй, І.К. Костіков та ін. фахівці. У своїх дослідженнях вони аналізують особливості екологічної політики й екологічної культури нашої країни та держав світу, визначають міжнародні і внутрішньополітичні парадигми радіаційної безпеки як складової частини національної безпеки України. Критичні технології і інфраструктура атомної енергетики значною мірою пов'язана з національною і військовою безпекою держави. Важливі аспекти цієї тематики досліджував Сазонець І.Л. в своїх працях [10; 11].

У той же час, питання оцінки та контролю за радіаційною безпекою вимагають змін щодо його вдосконалення.

Мета статті – провести аналіз щодо впровадження та реалізація основних принципів функціонування системи безпеки радіоекологічного комплексу в Україні. Розглянути особливості державного регулювання радіаційної безпеки. Надати пропозиції щодо вдосконалення чорнобильського законодавства.

Виклад основного матеріалу. Жодна катастрофа ХХ сторіччя не мала таких тяжких екологічних наслідків, як чорнобильська. Це трагедія не регіонального, навіть не національного, а глобального масштабу. Вже загинуло більш як 50 тис. чоловік із 100 тис., які брали участь у ліквідації наслідків аварії в перший рік. Підірвано здоров'я сотень тисяч людей. Забруднені мільйони гектарів ґрунтів. У водосховищах осіли десятки мільйонів тонн радіоактивного мулу. І це тільки відомі на сьогодні наслідки.

Нині у 39 країнах світу функціонує 443 атомні електростанції, ще у 64 будуються нові атомні реактори і деякі з них розташовані у зоні сейсмічної активності. Аварії, нештатні ситуації, які у ряді випадків супроводжують АЕС, обумовлюють

необхідність перегляду як міжнародних, так і національних стандартів ядерної безпеки. До цього спонукають перш за все уроки Чорнобилю. Минуло 25 років з дня аварії на Чорнобильській атомній електростанції (ЧАЕС) – катастрофи планетарного масштабу, наслідки якої доторкнулися тією чи іншою мірою територій близько 20 держав. Внаслідок катастрофи заражені радіонуклідами понад 145 тис. квадратних кілометрів території України, Білорусії і Росії. В Україні статус постраждалих мають більше ніж 2,1 млн людей. Чорнобильська катастрофа стала національною трагедією, наслідки якої існують донині.

Наслідки чорнобильської аварії для здоров'я нашого народу стали й залишатимуться важким тягарем для нас і, як мінімум, для кількох наступних поколінь. Колективна доза опромінення лише в момент ліквідації аварії становила 200 млн людино-бер. «Віддалені» наслідки вже даються взнаки: в Житомирській і Київській областях, так само як і в Білорусі, значно збільшилася кількість випадків народження мертвих, недоношених і народжено хворих дітей; у 2,5-3 рази зросла кількість випадків серйозних ускладнень вагітності; мутації почастишали з 4 до 10%, і навіть якби вдалося негайно зупинити мутагенний вплив радіації, для зниження рівня мутацій до природного фону треба, щоб змінилося не менш як три покоління людей; загрозовано наростають кількість випадків онкологічних захворювань і смертність.

Територія із сильним радіоактивним забрудненням ґрунту становить 8,4 млн га й охоплює 32 райони шести областей України. Більша частина цих ґрунтів припадає на сільськогосподарські угіддя. Радіонуклідами забруднено також 3 млн га лісу. На територіях із забрудненням цезієм-137 більш як 45 Кі на 1 км² проживає понад 15 тис. чоловік, 15-45 Кі – близько 46 тис., 5-15 Кі – ще 150 тис. Близько 1,5 млн чоловік

проживає на території, де радіоактивний фон перевищує допустимі норми (Київська, Житомирська, Чернігівська, Рівненська, Черкаська, Вінницька, Чернівецька, Кіровоградська, Івано-Франківська області). Дезактиваційні роботи, на які в 1986–1989 рр. були витрачені мільйони, бажаних результатів не дали.

Велику небезпеку криють у собі приблизно 1000 тимчасових могильників навколо АЕС, в яких міститься 40 млн м³ твердих відходів загальною радіоактивністю більш як 200 000 Кі. Не менш небезпечний і «саркофаг» над згорілим четвертим енергоблоком ЧАЕС. Там іще залишилася величезна кількість радіоактивних речовин. Надійність ізоляції цих речовин аж ніяк не гарантована. Могильники вже сьогодні протікають, «саркофаг» із роками стає дедалі радіоактивнішим, конструкції його просідають і деформуються.

Розроблено план, яким передбачено спорудження «саркофага-2», що має накрити весь четвертий енергоблок зі старим «саркофагом». Після закінчення будівництва планується поступове розбирання зруйнованого четвертого енергоблока й вилучення ядерного палива, що залишилося.

У 1990 р. експертна комісія при Держплані колишнього СРСР попередньо оцінила збитки, спричинені катастрофою на ЧАЕС, у 250 млрд руб. Реальні ж збитки визначити поки що важко. Наслідки цього лиха вічні, глобальні, й тепер можна говорити не про їх усунення, а лише про пристосування до них [2, с. 379-380].

На радіаційний стан Дніпровських водних об'єктів вирішальний вплив мають гідрометеорологічні умови та радіаційна ситуація, що складаються безпосередньо на територіях найбільш забруднених радіонуклідами внаслідок аварії на ЧАЕС. Головним джерелом надходження радіонуклідів у Київське водосховище та їх

подальшої міграції по каскаду дніпровських водосховищ залишається р. Прип'ять. Гідрометеорологічні умови, що склались у 30-ти км зоні відчуження не призвели до ускладнень радіаційної ситуації на водних об'єктах зони та дніпровської водної системи. Водність р. Прип'ять на пригирловій ділянці була близькою до середньо багаторічних значень, а гідрологічний режим річки відзначався невисоким весняним водопіллям.

Максимальна (520 Бк/м^3) та середня річна концентрації (225 Бк/м^3) Sr-90 у водах р. Прип'ять в створі м. Чорнобиля були найнижчими за весь після аварійний період, а Cs-137 (відповідно 380 та 106 Бк/м^3) – одними із найнижчих. Значне зниження вмісту радіонуклідів, що виносяться із зони відчуження, відбувається уже в Київському та Канівському водосховищах. Концентрації Sr-90 зменшуються внаслідок розбавлення забруднених вод більш чистими водами Дніпра та Десни. Зниження вмісту Cs-137 у водах водосховищ дніпровського каскаду визначається як процесами розбавлення водами притоків, так і процесами седиментації. Середньорічна концентрація Sr-90 при проходженні забруднених вод по каскаду дніпровських водосховищ від м. Чорнобиля до м. Нова Каховка зменшилась від 225 до 93 Бк/м^3 , а Cs-137 – від 106 до $0,86 \text{ Бк/м}^3$.

Вміст радіонуклідів в поверхневих водах басейну Дніпра у 2000 р. був значно нижчий встановлених норм. Найвища (за межами 30-км зони) радіоактивність води за Sr-90 залишається в Київському водосховищі ($0,09-0,21 \text{ Бк/дм}^3$), що на порядок нижче норми. Активність води водосховищ каскаду була значно нижчою, ніж в минулому році і складала в Канівському водосховищі – $0,09-0,11 \text{ Бк/дм}^3$, в Кременчуцькому – $0,10 \text{ Бк/дм}^3$, в Дніпродзержинському – $0,06 \text{ Бк/дм}^3$, в Дніпровському – $0,09 \text{ Бк/дм}^3$, в Каховському

– $0,07 \text{ Бк/дм}^3$. Радіоактивність води знижувалась вниз по каскаду (середньорічний показник становив від $3,50 \text{ пКи/дм}^3$ в районі нижнього б'єфу Київської ГЕС до $2,08 \text{ пКи/дм}^3$ в районі м. Херсон) і протягом 2000 р. знаходилася нижче установленної норми (норма – 27 пКи/дм^3). Cs-137 практично повністю седиментувався в Київському і Канівському водосховищах.

Концентрація Cs-137 у воді північно-західної частини Чорного моря змінювалась від $10,8$ (у районі гирла Дунаю) до $27,8 \text{ Бк/м}^3$ (у районі м. Тарханкут). На вміст Cs-137 у воді північно-західної частини Чорного моря суттєво впливає річковий стік. Відносно понижені концентрації Cs-137 спостерігались у поверхневих водах, де відчувався вплив прісних, річкових вод, підвищені – у придонному горизонті, де відчувався вплив солоних, морських вод. Середня концентрація Cs-137 у поверхневих та придонних водах цих регіонів складала $14 \pm 2,4$ та $19 \pm 3,2 \text{ Бк/м}^3$ відповідно.

У Азовському морі концентрація Cs-137 у поверхневих водах та у придонному горизонті була майже однакова і складала $8,9$ та $8,7 \text{ Бк/м}^3$, відповідно. У Керченській протоці внаслідок перемішування вод Азовського моря з чорноморськими із збільшеним вмістом Cs-137 концентрація Cs-137 у поверхневих водах та на придонному горизонті складала $18,0$ та $18,7 \text{ Бк/м}^3$.

Середня концентрація Cs-137 у донних відкладах складала $17 \pm 2,4 \text{ Бк/кг}$ і змінювалася від $2,0$ до 46 Бк/кг . Максимальна концентрація Cs-137 одержана в Азовському морі. Це може бути пояснено тим, що мулистий ґрунт, який спостерігався на цій станції, характеризується значною здібністю до сорбції лужних металів, до групи якої відноситься і цезій [3, с. 105-106].

Державне регулювання у сфері подолання наслідків Чорнобильської

катастрофи повинне стати науково обґрунтованим і стабільним. Потрібна така система регулювання з подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, яка б об'єднала всі напрямки: соціальний захист і реабілітація населення, яке постраждало внаслідок катастрофи; екологічне оздоровлення радіоактивно забруднених територій; економічне і соціальне відродження населених пунктів; узагальнення наукових даних та створення більш ефективної нормативно-правової бази щодо розв'язання всіх проблем, пов'язаних з подоланням наслідків Чорнобильського лиха, дозволивши перейти до нової фази – відродження та розвитку.

Найважливішими для забезпечення захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи в Конституції України є такі положення:

1. Забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи – катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду України є обов'язком держави [ст. 16].

2. Людина, її життя і здоров'я визнаються найвищою соціальною цінністю [ст. 3].

3. Конституція має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативні акти приймаються на основі Конституції і повинні відповідати їй [ст. 8].

4. Кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди [ст. 50].

5. Кожен зобов'язаний не заподіювати шкоду природі, культурній спадщині, відшкодувати завдані ним збитки [ст. 66].

У 1994–1995 рр. Верховною Радою України затверджені і введені в дію «Концепція державного регулювання безпеки та управління ядерною галуззю».

Закони України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» і «Про поводження з радіоактивними відходами». У 1998 році введені в дію Закон України «Про радіаційний захист людини від іонізуючих випромінювань» (затверджений 14 січня 1998 р.) та Норми радіаційної безпеки України – НРБУ - 97. Вперше в Україні з часів початку використання ядерної та атомної енергії в основному створена правова та законодавча база з питань використання ядерної енергії і протирадіаційного захисту населення, яка стала частиною створюваної в державі Системи Ядерного законодавства. Аварія на ЧАЕС 1986 р., яка за своїми масштабами стала національною трагедією України, вимагає зміни ставлення як до оцінки впливу радіонуклідів чорнобильського викиду на природне середовище так і до комплексного аналізу впливу усіх чинників катастрофи на організм людини, навколишній тваринний та рослинний світ, водний та повітряний басейни. Чим далі у часі віддаляється Чорнобильська катастрофа, тим більш проявляються зміни у стані природного середовища, ще більше питань на які потрібно дати вичерпні відповіді.

Відповідно до Закону України «Про правовий режим територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» визначено які органи здійснюють радіаційний контроль на територіях забруднених внаслідок Чорнобильської катастрофи а саме, прогностичні оцінки сумарної дози опромінення людей, а також контроль за додержанням норм радіаційної безпеки здійснюються Міністерством охорони здоров'я України.

Загальна оцінка радіаційної обстановки на території зон, що зазнали радіоактивного забруднення, радіоекологічний моніторинг території, методичне керівництво та координація робіт по визначенню радіаційної обстановки

здійснюються Міністерством надзвичайних ситуацій України.

Радіаційний контроль за рівнем радіоактивного забруднення сільськогосподарських угідь здійснюється Міністерством аграрної політики та продовольства України, водних ресурсів – Державним агентством водних ресурсів України; підземних вод та корисних копалин – Державною службою геології та надр України, атмосферного повітря на території населених пунктів – Державним комітетом України по гідрометеорології. Радіаційний контроль за рівнем радіоактивного забруднення сільськогосподарської продукції і продуктів харчування здійснюється Міністерством аграрної політики та продовольства України та Міністерством охорони здоров'я України.

Радіаційний контроль за рівнями радіоактивного забруднення залізничного, водного, авіаційного та автомобільного транспорту, їх складових частин, вирішення питань про надання дозволу на його переміщення за межі зон відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення здійснюється міністерствами і відомствами, яким належать вказані транспортні засоби, за участю в необхідних випадках відповідних служб Міністерства внутрішніх справ України.

Радіаційний контроль за вивезенням домашніх і побутових речей, знарядь раці та будівельних матеріалів за межі радіоактивно забрудненої території, з якої передбачається відселення людей, здійснюється органами державного санітарного нагляду та відповідними службами Міністерства надзвичайних ситуацій України, а домашніх тварин – Держпродспоживслужби України.

Контроль за достовірністю і об'єктивністю даних відомчих служб, що здійснюють радіаційний контроль, незалежно від їх підпорядкування покладається на Державну санітарно-

епідеміологічну службу, а метрологічний контроль – на Державну службу технічного регулювання України.

Відомчий радіаційний контроль за рівнями радіоактивного забруднення продукції здійснюється підприємствами, об'єднаннями і організаціями, які її виготовляють [ст. 21].

У державі немає єдиного центрального органу, який за це відповідає. Розпорошеність ресурсів та відповідальності по різних міністерствах призвела до того, що вирішення чорнобильських проблем звелось виключно до ведення статистики. Дієву систему державного управління у цій сфері, передусім на місцях, практично розформовано. Необхідно створити єдиний управлінський центр з розв'язання чорнобильських проблем, поставити перед ним чіткі завдання і терміни.

Висновки. Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що з метою вдосконалення діяльності щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, посилення захисту постраждалих громадян, покращення контролю за радіаційною ситуацією, контролю за переміщенням вантажів на кордоні та координації дій служб на які згідно до чинного законодавства покладено ці обов'язки пропонується внести доповнення до Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» та Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційної безпеки»:

- всім органам які здійснюють радіологічний контроль відповідно до ст. 21 Закону України «Про правовий режим територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», щоквартально надавати інформацію Департаменту екологічної безпеки, Мінекоресурсів України за результатами контролю;

- державному органу який здійснює радіологічний контроль відповідно до ст. 23.24. Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційної безпеки» щоквартально надавати інформацію Департаменту екологічної безпеки, Мінекоресурсів України за результатами контролю;

- департаменту екологічної безпеки узагальнювати надану інформацію та проводити постійний моніторинг та ін.

Стратегією держави має стати переконливість заходів та впевненість усіх органів влади у здатності подолати наслідки Чорнобильської катастрофи. Стратегія подолання наслідків катастрофи повинна мати комплексний характер. Необхідно переходити від пасивної концепції захисту постраждалого населення до активної, наступальної концепції ліквідації в Україні наслідків чорнобильського лиха та широко висвітлювати в засобах масової інформації конкретні результати по кожному регіону.

Характерними рисами державного управління у сфері подолання наслідків Чорнобильської катастрофи мають бути наукова обґрунтованість і стабільність. На сьогодні потрібно створити таку систему управління з подолання наслідків

Чорнобильської катастрофи, яка об'єднає всі напрями – соціальний захист постраждалого населення, реабілітацію та розвиток, екологічне оздоровлення радіоактивно забруднених територій.

Необхідно також узагальнити та істотно реформувати нормативно-правову базу, яка могла б урегулювати та забезпечити розв'язання всіх проблем, пов'язаних з подоланням наслідків чорнобильського лиха, забезпечити перехід до нової фази відродження та розвитку. Реалізація змін до чорнобильського законодавства потребуватиме консолідації зусиль експертного середовища, законодавчої та виконавчої влади, мобілізації інформаційних ресурсів. Сьогодні це може бути здійснено лише за умови, що всі учасники процесу це питання розглядатимуть як таке, що має надзвичайну вагу.

Українські атомники мають зробити належні висновки з ситуації, що склалася та продовжує розвиватися на японській атомній електростанції після землетрусу. В подальшому в межах зазначеної проблеми потребує розгляду питання регулювання радіаційної безпеки в провідних країнах світу.

«Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки» (Усунення правової колізії, так як Національний банк України наділено не притаманними йому функціями) : Закон України від 03.08.2006 р. № 70-V.

7. Про охорону навколишнього середовища : Закон України. К., 1991.

8. Про використання ядерної енергії та радіаційної безпеки : Закон України від 08.02.1995 р. № 39/95-ВР.

9. Качинський А. Б. Про екологічну безпеку України: в пошуках нової концепції. *Розбудова держави*. 1993. № 5.

10. Сазонець І. Л. Економічні основи розвитку оборонно-промислового комплексу України в сучасних геополітичних умовах. *Вісник НУВГП. Економічні науки* : зб. наук. праць. 2013.

Список використаних джерел

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 30.

2. Білявський Г. О., Фурдуй Р. С., Костіков І. К. *Основи екології*. Київ : Либідь, 2005. 408 с.

3. Зеркалов Д. В. *Екологічна безпека: управління, моніторинг, контроль*. Київ, 2007. 412 с.

4. Про основи національної безпеки України : Закон України. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2003. N 39, ст. 351.

5. Про внесення змін до деяких законів України (щодо соціального захисту населення, яке проживає в зонах спостереження) : Закон України від 05.10.2006 р. № 232-V.

6. Про внесення змін до Закону України

Вип. 1(69). С. 127–134.

11. Сазонець І. Л., Ханін І. Г. Напрями розвитку підприємств оборонно-промислового комплексу України в нових геополітичних

умовах. *Ефективна економіка*. 2015. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4598> (дата звернення: 10.02.2020).

References

1. Konstytutsiia Ukrainy : pryiniata na piatii sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 chervnia 1996 r. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 1996. № 30.

2. Biliavskiy H. O., Furdui R. S., Kostikov I. K. *Osnovy ekolohy*. Kyiv : Lybid, 2005. 408 s.

3. Zerkalov D. V. *Ekolohichna bezpeka: upravlinnia, monitorynh, kontrol*. Kyiv, 2007. 412 s.

4. Pro osnovy natsionalnoi bezpeky Ukrainy : Zakon Ukrainy. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*. 2003. N 39, st. 351.

5. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy (shchodo sotsialnoho zakhystu naselennia, yake prozhyvaie v zonakh sposterezhennia) : Zakon Ukrainy vid 05.10.2006 r. № 232-V.

6. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro vporiadkuvannia pytan, poviazanykh iz zabezpechenniam yadernoi bezpeky» (Usunennia pravovoi kolizii, tak yak Natsionalnyi bank Ukrainy nadileno ne prydamannymy yomu funktsiiamy) :

Zakon Ukrainy vid 03.08.2006 r. № 70-V.

7. Pro okhoronu navkolishnoho seredovyscha : Zakon Ukrainy. K., 1991.

8. Pro vykorystannia yadernoi enerhii ta radiatsiinoi bezpeky : Zakon Ukrainy vid 08.02.1995 r. № 39/95-VR.

9. Kachynskiy A. B. Pro ekolohichnu bezpeku Ukrainy: v poshukakh novoi kontseptsii. *Rozbudova derzhavy*. 1993. № 5.

10. Sazonets I. L. *Ekonomichni osnovy rozvytku oboronno-promyslovoho kompleksu Ukrainy v suchasnykh heopolitychnykh umovakh. Visnyk NUVHP. Ekonomichni nauky : zb. nauk. prats*. 2013. Vyp. 1(69). S. 127–134.

11. Sazonets I. L., Khanin I. H. Napriamy rozvytku pidpriemstv oboronno-promyslovoho kompleksu Ukrainy v novykh heopolitychnykh umovakh. *Efektivna ekonomika*. 2015. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4598> (data zvernennia: 10.02.2020).

УДК 94(477.8)«1937-1939»

<https://doi.org/10.31713/st3-4201910>

JEL B 20, F 53, N 44

Цецик Я. П.,

к.і.н., доцент,

доцент кафедри державного управління,

документознавства та інформаційної діяльності

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

ПРОТИДІЯ СИЛОВИХ СТРУКТУР ДРУГОЇ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ УКРАЇНСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ ПАРТІЯМ НА ВОЛИНІ НАПЕРЕДОДНІ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Tsetsyk Y. P.,

PhD in History, Associate Professor,

Associate Professor Department of Public Administration,

Documentation and Information Activities

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

BREAKDOWN OF POWER STRUCTURES OF THE SECOND RZECZPOSPOLITA UKRAINIAN NATIONAL PARTY ON THE VOLYN BEFORE THE SECOND WORLD WAR